

УДК:78.03(477.8)+378.091

МАЗЕПА Т. Л.

ORCID 0000-0002-5436-6986

ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ КОНСЕРВАТОРІЇ ГАЛИЦЬКОГО МУЗИЧНОГО ТОВАРИСТВА У ЛЬВОВІ

Висвітлено початковий, «доконсерваторський» етап розвитку професійної музичної освіти у Львові, який привів до заснування Консерваторії Галицького Музичного Товариства. Львів як один з вагомих культурних центрів активно долучається до процесу професіоналізації музичної освіти. Хоча сама Консерваторія у столиці Галичини була відкрита в 1853 році, попередні зусилля для того, щоби музична освіта в місті зосередилась у відповідній інституції, докладались значно раніше. Спроби створення першої освітньої інституції належать до Ф.К.В. Моцарта, який у 1826 році заснував у Львові Інститут Співу (Gesang-Institut) при Товаристві Святої Цецилії. Хоча Інститут і Товариство проіснували лише неповних три роки – до 1829 року, проте стали попередниками наступних музичних інституцій, що невдовзі були засновані у столиці Галичини. Встановлено, що вже через рік після заснування у 1838 році Галицького Музичного Товариства (ГМТ) у Львові було відкрито музичну школу (Музичний Інститут) з різними відділеннями (класами): скрипки, співу, духових інструментів, віолончелі, контрабаса. Серед педагогів школи першого десятиліття бачимо представників різних національностей та різного рівня професійної підготовки. Охарактеризовано перший, успішний період розвитку музичної школи ГМТ до 1848 року, коли в зв'язку з буремними подіями «весни народів» була спалена будівля «старого театру» у Львові, а з нею більша частина дорогоцінної нотної бібліотеки, архів, інструменти ГМТ. Складна політична ситуація майже на чотири роки призупинила діяльність Товариства. У 1851 році діяльність Товариства відновлено та вирішено утворити Консерваторію, для чого опрацьовано відповідний навчальний план та змінено Статут товариства. Наприкінці 1853 року Консерваторія розпочала свою діяльність, яка тривала до 1939 року. Історичним спадкоємцем Консерваторії Галицького Музичного Товариства є теперішня Львівська національна музична академія ім. М. В. Лисенка.

Ключові слова: музична освіта, Галицьке Музичне Товариство, консерваторія Галицького Музичного Товариства, педагог, Львів.

Процес професіоналізації музичної освіти в Європі інтенсифікується в середині XIX століття. Одна за одною виникають консерваторії, які стають головними осередками підготовки фахівців-музикантів і, відповідно, досягнення значно вищого рівня майстерності музичних колективів та виконавців. Львів як один з вагомих культурних центрів також активно долучається до цього процесу. Сама консерваторія у столиці Галичини була відкрита в 1853 році, проте зусилля для того, щоби музична освіта у місті зосередилась у відповідній інституції, докладались значно раніше.

Хоча наукових досліджень, присвячених музичній освіті у Львові, в останні роки з'явилось достатньо¹, проте початковий, «доконсерваторський» етап висвітлено недостатньо. А він є вельми цікавим культурно-історичний феноменом, який варто розглянути детальніше. Отже, висвітлення основних підготовчих етапів розвитку професійної музичної освіти у Львові, які привели до заснування Консерваторії Галицького Музичного Товариства, становить головну мету статті.

Входження Галичини до австрійської імперії Габсбургів мало свої наслідки і для культури краю, оскільки сюди прибувають численні митці з усіх кінців велетенської імперії. Вони водночас й інтегруються у місцеве середовище, і привносять свої ініціативи і традиції в духовний уклад краю. Вже у перші десятиліття XIX століття ці процеси стали вельми помітними. Найбільш активними організаторами музичного життя, ініціаторами заснування майбутніх музичних інституцій були: композитор, теоретик, диригент Йоганн (Ян) Медеріч Галлюс (Johann (Jan) Mederitsch Gallus), скрипаль і композитор Кароль Ліпінський (Karol Lipiński), молодший син геніального класика, «львівський» Моцарт – Франц Ксавер Вольфганг (Franz Xaver Mozart) та Йоганн Рукгабер (Jahann Rukgaber).

Окремо слід зупинитись на діяльності Франца Ксавера Моцарта. Його кар'єра вчителя музики в аристократичних родинах у Львові та менших містах Галичини, що почалась в 1808 році, та супутня педагогічній активна концертна діяльність була внятковно успішною, проте через десять років перебування в «Королівстві Галіції і Лодомерії» Ф.К. Моцарт вирішив утвердитись як музикант в ширшому європейському просторі. 17 грудня 1818 року він виступив з прощальним концертом у Львові і вирушив у довготривалу, майже чотирирічну концертну подорож по містах Європи (Люблін, Варшава, Данціг (тепер Гданськ), Копенгаген, Гамбург, Берлін, Ляйпціг, Дрезден, Прага, Відень, Грац, Любляна, Трієст, Венеція, Мілан, Цюріх, Берн, знову Прага, Відень). У жовтні 1822 року він повернувся до Львова, звідки час від часу виїжджав на гастролі (у тому числі до Києві та інших міст України).

Тривалий гастрольний період Ф.К.В. Моцарт зафіксував у своєму «Мандрівному щоденнику»². Під час цієї подорожі він зауважив, що в деяких німецьких містах існують музичні товариства під іменем патронки музики святої Цецилії (Cecilien Verein). При деяких з них існували музичні школи, які вели музичну освітню діяльність для членів своїх товариств. Це надзвичайно зацікавило його. Наприклад, коли він перебував в Бремені у 1819 році, то відвідав композитора, піаніста і органіста Вільгельма Фрідріха Ріма (Wilhelm Friedrich Riem). В.Ф. Рім в 1814 році заснував Співочу Академію (Singakademie), в якій сам вів заняття гри на роялі і співу для 60-ти її членів. У щоденнику Ф.К. Моцарт пише про те, що відвідав репетицію хору, який розучував ораторії і кантати Й.С. Баха та Г.Ф. Генделя, і був захоплений: «Спало мені

¹ Кияновська Л. Стильова еволюція галицької музичної культури XIX ст., Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво у Львові, Жишкович М. Освітньо-педагогічні аспекти розвитку вокального мистецтва Львова (друга половина XIX – перша половина XX ст.), Карпак А. Флейта в консерваторії Галицького Музичного Товариства та в інших вищих музичних закладах Львова у період 1854–1939 рр., Мазепа Л. Причинки до історії музичної освіти в Східній Галичині, Мазепа Л., Мазепа Т. Шлях до музичної академії у Львові у 2-х томах, Мазепа Т. Професійна підготовка вокалістів у Львові в період XIX–XX ст., Мазепа Т., Мазепа Л. Szkice z dziejów wokalistyki we Lwowie.

² Mozart F. X. W. Reisetagebuch 1819–1821 / Herausgegeben und kommentiert von Rudolph Angermüller. Verlag K.H. Bock, Bad Honnef : Bock, 1994. 366 s.

на думку влаштувати щось схоже [у Львові – Т.М.], але одразу забулось...»¹. Та наступні події знову змусили його повернутись до цієї ідеї. 5 грудня 1820 року, у річницю смерті батька, Франц Ксавер був присутній на виконанні «Реквієму», організованому Товариством св. Цецилії у Франкфурті-на-Майні², і записав у щоденнику: «Все вийшло так добре, що в мене виникло бажання створити у нас щось подібне»³. Це бажання не полишало його кілька наступних років. Вітчим Франца Ксавера та біограф його батька В.А. Моцарта Георг Ніколаус фон Ніссен (Georg Nikolaus von Nissen) в 1826 році пише: «Він (Франц Ксавер – Т.М.) виїхав <...> із Зальцбурга, сповнений рішучості якнайшвидше заснувати у Львові Інститут Співу <...>»⁴. Невдовзі йому вдалось втілити свій задум.

Перші заняття в Інституті Співу (Gesang-Institut) і репетиції хору Товариства Святої Цецилії відбулися у жовтні 1826 року⁵. На жаль, не вдалося відшукати достовірних документальних свідчень першого етапу діяльності Інституту Співу під керівництвом Ф. К. Моцарта. Львівське Товариство святої Цецилії складалося з представників австрійської громади, і, відповідно, виконувало перш за все австро-німецький репертуар⁶. Хоча воно проіснувало лише неповних три роки – до 1829 року, проте стало попередником наступних музичних інституцій, що невдовзі були засновані у столиці Галичини.

Офіційна реєстрація Галицького музичного товариства відбулась у 1838 році: у Відні було затверджено Статут Музичного товариства у Львові⁷, дозволеного найвищим рішенням Його Величності дня 14 серпня 1838 року № 21119/1537 та декретом Високої Придворної Канцелярії від 25 серпня 1838 року. Тоді ж була підготована програма Львівського музичного товариства (Programm des Lemberger Musik-Vereines)⁸. Згодом був доданий суттєвий прикметник «Галицького» – «Галицького Музичного Товариства у Львові». Однією з найважливіших ініціатив Товариства було заснування музичної школи, про яку йшлося навіть у першому Статуті. Школа почала працювати в травні 1839 року. У 1840/41 навчальному році вона мала «школу скрипки», «школу співу» і «школу духових інструментів», з 1842 року – також «школу віолончелі» і «школу контрабаса»⁹. Під терміном «музична школа» тоді розуміли «клас» або «відділення» (гри, співу і т. п.).

¹ Ibid. S. 132. Тут і далі переклад мій – Т. М. Усі цитати подаються із збереженням тодішнього стилю та пунктуації.

² Товариство св. Цецилії у Франкфурті-на-Майні було засноване 1818 року.

³ Mozart F. X. W. Reisetagebuch 1819–1821 / Herausgegeben und kommentiert von Rudolph Angermüller. Verlag K.H. Bock, Bad Honnef : Bock, 1994. S. 276.

⁴ Nissen von G. N. Biographie W.A. Mozarts. Leipzig, 1828. S. 595.

⁵ Ibid.; Hummel W. A. Mozarts Söhne. Bärenreiter, 1956. S. 154.

⁶ Mazepa L. Towarzystwo św. Cecylii we Lwowie (1826–1829) // Musica Galiciana. Kultura muzyczna Galicji w kontekście stosunków polsko-ukraińskich (od doby piastowsko-książęcej do roku 1945) / pod red. Leszka Mazepy. Rzeszów : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 1999. T. III. S. 105–126.

⁷ Ustawy Towarzystwa Muzycznego we Lwowie uchwalonego najwyższem postanowieniem Najjaśniejszego Pana z dnia 24. Sierpnia r. 1838. do Nru 21119 / 1537 a dekretem wysokiej Nadwornej Kancelaryi z dnia 25. Sierpnia 1838. We Lwowie, drukiem Piotra Pillera, 1838. 8 s.

⁸ Dodatek nadzwyczajny // Gazeta Lwowska. 1839. 8 stycznia.

⁹ Schematismus der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1842. Lemberg : Franz Pilller & Comp., 1842. S. 452–453.

Звертаючись до інформації з часопису «Mnemosyne», можемо детально відтворити початковий етап школи (Інституту) ГМТ: «Галицьке Музичне Товариство далі крокує швидко і енергійно похвальним шляхом здійснення своїх намірів. З метою поширення науки співу створено вже новий курс для його 16 вихованців – хлопців та дівчат. Відкриття курсу відбулося 15 жовтня; отже Інститут має разом вже 60 вихованців, які регулярно тут навчаються, з них 40 в класі співу і 20 в класі скрипки, а Товариство вже хоче утворити класи гри на духових інструментах. Якщо взяти до уваги просто неймовірні труднощі, які стояли на шляху утворення Товариства, а потім – розвитку його діяльності, то мусимо високо оцінити досягнення дирекції та правління»¹.

В іншому номері часопису повідомлялося, що «новим проявом активності Товариства є доповнення програми навчання співу та гри на скрипці школою гри на духових інструментах, а саме на гобої, кларнеті та валторні. На ці спеціальності прийнято по 4 юнаки віком від 12 років, які пройшли лікарське обстеження, що стверджує придатність до навчання на цих інструментах, і виявили певні знання у цій сфері. Малозабезпеченим надається можливість отримувати науку безкоштовно, інші платять за навчання по 2 флорени щомісячно. Таким чином Товариство забезпечує резерв підготованих музикантів на духових інструментах, що, як правило, є слабкою стороною усіх музичних товариств». Дякуючи С. Сервачинському (S. Serwaczynski), який «<...> готовий служити нашому Товариству своїм мистецтвом, даючи іншим артистам приклад, гідний наслідування», автор додає: «<...> цей приклад рекомендуємо перенести на інші ділянки музики, наприклад, на спів. При цьому ми далекі від думки <...>, щоби від кожного музичного виступу [виконавців ГМТ – Т.М.] вимагати виключної майстерності, зневажаючи все, що не позначене печаттю досконалості, менш цікаве для слухачів. Виступи Товариства – не концерти віртуозів; вони служать вдосконаленню музичних умінь окремих членів та всього колективу; що сьогодні ще недосконале, що становить для нас труднощі та видається недолугим – має нас навчати бути кращими, ліпшими, досконалішими. Для цього, подібно до того, як образотворчому мистецтву служить споглядання, так в музиці необхідно слухати добрі взірці. Звідси випливає висновок, що Товариство для адептів мистецтва, особливо у сфері співу, повинно час від часу показувати найкращі взірці. Немає сумніву, що почесними членами Товариства є деякі чудові співаки та співачки, які нададуть допомогу, покажуть свою майстерність, адже їх приклад буде кращим від найкращої школи. Такий важливий допоміжний практичний спосіб напевно зустрінеться з вдячним визнанням та принесе бажані результати»².

Протягом першого десятиріччя кількість учнів школи коливалась від 60 в перший рік, до 116 в 1843 році і різко впала до 1848 року – лише 34 учні.

Серед педагогів школи першого десятиліття бачимо представників різних національностей та різного рівня професійної підготовки. Спів викладали Юзеф Башни (Józef Baschny), Генрієтта ля Роше (Henrietta la Roche), Людвіг фон Ріттерсберг (Ludwig von Rittersberg), Йозеф Ернесті (Joseph Ernesti), Карл Ріхтер (Carl Richter), Генріх Руфф (Heinrich Ruff), Емілія Польшман-Кресснер (Emilie Pohlmann-Kressner), Ігнац Фріш (Ignaz Frisch). Клас скрипки вели Філіп Брох (Philipp Broch) та Ігнацій Жарський (Ignacy Żarski), клас духових інструментів – Карл Брунгофер (Carl Brun-

¹ Mnemosyne. Lemberg, 1839. № 84. 19 october.

² Mnemosyne. Lemberg, 1839. № 93. 19 november.

höfer), клас віолончелі та контрабасу – Франц Вольманн (Franz Wollmann) та Едуард Поллетін (Edward Polletin)¹.

Львівська преса пильно слідували за діяльністю Інституту. Часопис «Leseblätter» (Листки для читання) так описував концерт учнів музичної школи ГМТ в Редутному залі 2 червня 1841 року: «З подивом і радістю споглядаємо на численний загін молодих вихованців, який Галицьке Музичне Товариство підготувало за короткий період свого існування музикантів, яких очікує гарне майбутнє. Прилюдні музичні виступи, які ще недавно мали показати слухачам поступовий прогрес вихованців [у навчанні – Т.М.], завдяки несподівано добрим наслідкам стають джерелом все більшого естетичного задоволення»².

Цікавий допис знаходимо в одному з номерів «Львівської газети»: «1 жовтня тутешнє музичне Товариство відкріє другий курс для чоловічих голосів, а саме – для тенора, баритона і баса, далі – новий курс науки гри на віолончелі. Прийmemo також вісім учнів до школи гри на духових інструментах, навчання на яких вже проводилось (в минулому році – Т.М.). Молодь, яка хоче займатись в цих школах, повинна прийти у канцелярію “Музичного Товариства” <...>. Товариство, про чиї захоплюючі наслідки піднесення одного з найкрасивіших мистецтв ще не раз будемо говорити, після закінчення цьогорічного прилюдного попису³ роздало відповідні нагороди учням музичної школи, які відзначились поступами у навчанні. ... В минулому шкільному році “Товариство” мало 66, а в цьому – 104 учні, з них 16 юнаків, 32 хлопців та 56 дівчат. Це доказ значного прогресу цього Інституту <...>»⁴.

ГМТ успішно розвивалось до 1848 року, коли в зв'язку з буремними подіями «весни народів» гарматним пострілом генерала Гаммерштайна була спалена будівля «старого театру», а з нею каса, більша частина дорогоцінної нотної бібліотеки, архів, інструменти – усі матеріальні засоби розміщеного там музичного товариства. Складна політична ситуація майже на чотири роки призупинила діяльність Товариства. Вона описана у звіті Товариства за 1866 рік: «Позбавлений в цей спосіб засобів на існування цей заклад (ГМТ і його школа – Т. М.) протягом п'яти років не давав жодного знаку існування аж до часу, коли Н.[айсвітліший] Пан (цісар Франц Йосиф I –

¹ Schematismus der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1840. Unterrichts und Bildungs Anstalten. Lemberg : Franz Piller & Comp, 1841. S. 444–445; Schematismus der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1841. Unterrichts und Bildungs Anstalten. Lemberg : Franz Piller & Comp., 1842. S. 452–453; Schematismus der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1842. Unterrichts und Bildungs Anstalten. Lemberg : Franz Piller & Comp., 1843. S. 443; Schematismus der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1843. Unterrichts und Bildungs Anstalten. Lemberg : Franz Piller & Comp., 1844. S. 455; Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1844. Lemberg : Franz Piller & Comp., 1845. S. 470–471; Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1845. Lemberg : Franz Piller & Comp., 1846. S. 487–488; Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1846. Lemberg : Franz Piller & Comp., 1847. S. 496–497; Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1847. Lemberg : Franz Piller & Comp., 1848. S. 506–505; Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1848. Lemberg : Franz Piller & Comp., 1849. S. 576–577. У статистичних довідниках дані подавались за попередній календарний рік.

² Leseblätter. Lemberg, 1841. № 68. 17 Juni.

³ Пописами у той час називали іспитові виконавські виступи (навіть концерти ГМТ) або, за сучасною термінологією, «академічні концерти», які відбувалися щорічно у червні (річні) або ж у січні (піврічні).

⁴ Gazeta Lwowska. 1841. 28 września; Leseblätter. Lemberg, 1841. № 111.

Т. М.), відвідуючи наш край у 1851 році, зрозумів потребу воскресіння цієї інституції та <...> ласкаво надав одноразову дотацію в сумі 2000 золотих ринських»¹.

Згідно з декретом віденського Міністерства освіти № 11037 8 листопада 1851 року Товариство відновило свою діяльність². Протектор Товариства – галицький намісник³ наказав «декретом № 7142 від 3 грудня 1852 року зареєструвати це об'єднання та заснувати музичну консерваторію як крайову інституцію»⁴. Загальні збори ГМТ відбулися 4 грудня 1853 року, відновивши музичне об'єднання під назвою «Товариство поширення музичного мистецтва в Галичині» (*Verein für Beförderung der Musikunst in Galizien*)⁵. Адміністративним директором Товариства обрано бургомістра міста К. Гепфлінгена-Бергендорфа (*Karl von Gepflinger-Bergendorf*), членами дирекції – капельмейстера Е. Бауера (*E. Bauer*), адвоката Ю. Чайковського (*J. Czajkowski*), судового чиновника та скрипаля-аматора Т. Яхимовського (*T. Jachimowski*), піаніста і композитора Й. Кесслера (*J. Kessler*), д-ра юриспруденції, адвоката, піаніста і композитора М. Мадейського (*M. Madejski*), адвоката Ю. Прома-Проміньського (*J. Proma-Promiński*), композитора, д-ра юриспруденції Р. Рейссігера (*R. Reissiger*). Директором консерваторії та диригентом концертів Товариства став Й. Рукгабер, другим диригентом – капельмейстер театрального оркестру Й. Шірер (*J. Schürer*)⁶.

14 лютого 1852 року в залі нарад львівського Магістрату під головуванням бургомістра Львова Карла Гепфлінген-Бергендорфа відбулися збори музичної громадськості – зацікавлених музикантів-любителів і професійних митців (граф Левицький, Й. Рукгабер, М. Мадейський, д-р юриспруденції Ю. Маліновський (*J. Malinowski*), аптекар Міколяш (*Mikolasz*), Е. Поллетін (*E. Polletin*), професор університету К. Хунглінген (*K. Hunglinger*), Грдлічка (*Hrdliczka*), всього 44 особи). Вони, крім відновлення діяльності музичного товариства, вирішили утворити консерваторію, для чого опрацювали відповідний навчальний план, та змінити Статут товариства.

У «Протоколі», затвердженому на перших загальних зборах шанувальників музики, скликаних з метою реконструкції Галицького Музичного Товариства⁷, записано, що 4 листопада 1851 року цісар Франц-Йозеф I виділив для ГМТ дотацію у розмірі двох тисячі гульденів, про що «декретом Намісництва провінції № 4131 від 16 листопада 1851 року повідомлений ц.к.⁸ губернський радник і голова Галицького Музичного Товариства пан Карл фон Гепфлінген-Бергендорф, заохочений до всіля-

¹ Sprawozdanie komisji budżetowej nad podaniem Dyrekcji galicyjskiego Towarzystwa muzycznego o udzielenie stałej rocznej subwencji z funduszy krajowych (16 marca, 1866). Lwów, 1866. S. 1.

² Галицьке Намісництво, м. Львів (1772–1921) // Центральний Державний Історичний Архів України у Львові (ЦДІАУЛ). Ф. 146. Оп. 66. Спр. 1424. С. 112.

³ З 1849 року в «королівстві Галичини і Лодомерії», як і в інших провінціях Австрійської імперії, було встановлене намісництво губернаторства, що репрезентувало австрійського цісаря. Першим галицьким намісником був Вацлав Залеський (Вацлав з Олеська, що 1833 року опублікував збірку «Pieśni polskie i ruskie ludu galicyjskiego».

⁴ *Gazeta Lwowska*. 1853. 11 stycznia.

⁵ До попередньої назви – Галицьке Музичне Товариство – повернулося лише у 1858 році.

⁶ *Verzeichniß sämtlicher Mitglieder des Vereins zur Beförderung der Tonkunst in Galizien im Jahre 1855*. V.Z. 131 ex 1854, 17 с. Рукопис німецькою мовою // Приватний архів Т. Мазепи.

⁷ *Dziennik Literacki*. Lwów, 1852. 28 lutego. S. 72.

⁸ ц. к. – цісарсько-королівський.

ких відповідних кроків <...>, завдяки яким буде відновлено знищене у фатальному 1848 році Галицьке Музичне Товариство»¹.

Крім того, «краєвий інститут навчання і освіти ставить своєю метою підняття рівня музики на всій території краю, особливо поліпшення (якості – Т.М.) церкви, театральної сцени та оркестру»². Зазначалось, що в попередній період існування Товариства до музичного навчання ставились як до другорядного, «тож зараз воно буде зосереджуватись в Інституті, який буде займатися не тільки музичним виконавством, але розповсюджувати музичну освіту на всі коронні землі»³ <...>. Членські внески за першу половину навчального року 1853 року належить стягнути до кінця вересня, щоби поповнити фонди <...>. Слід оголосити конкурс на директора Консерваторії і подбати про те, щоби на цю посаду залучити видатного педагога Віденської або Празької Консерваторії. Припускаємо, що коли залучимо людину з гідними позиціями в музичному світі, яка забезпечить своєю практичною кваліфікацією утворення і керівництво Консерваторії та подбає про утримання навчального закладу, ми не будемо мати труднощів з ангажуванням решти педагогів»⁴.

«Львівська газета» 24 березня 1852 року подала важливу інформацію про Товариство: «Під керівництвом та за співучастю найкращих музичних сил нашого міста 4 і 7 квітня у редутному залі гр. Скарбка будуть влаштовані два концерти, весь дохід з яких буде призначено частково на користь тутешніх добродійних закладів, частково ж на заснування фонду для утворення музичної консерваторії в Галичині. Оскільки Його Цісарсько-Королівська Апостольська Величність, наш найласкавіший Монарх визнав потребу та користь для нашого краю такого наукового інституту музики і сам спричинився до цього своїм дарунком двох тисяч золотих ринських, а також коли Його Світлість П. Намісник гр. Голуховський погодився обійняти свій найвищий протекторат і деякі панове члени високого крайового дворянства теж підтримали цей намір, отже, належить сподіватися, що і наша суспільність, яка любить і підтримує мистецтво <...> не відмовить у підтримці новоствореному закладові <...>»⁵.

Цей дещо «кучерявий» стиль викладу не заважає помітити, що від моменту відвідин Львова цісарем Францем Йосифом та його щедрої пожертви розпочався період відродження Галицького Музичного Товариства та заснування консерваторії. У листі К. Гепфлінгена до Намісника австрійського цісаря в Галичині⁶, протектора ГМТ, графа А. Голуховського від 4 липня 1852 року йдеться, що «(...) Музичне Товариство, що досі обмежувалося організацією музичних імпрез, повинно 1 серпня 1852 року стати краєвим навчальним Інститутом (підкреслення моє – Т.М.)»⁷.

¹ Protocoll, 14 Februar 1852. 12 s. Рукопис німецькою мовою // Приватний архів Т. Мазепи.

² Protocoll, 14 Februar 1852. 12 s. Рукопис німецькою мовою // Приватний архів Т. Мазепи.

³ В Австрійській імперії коронна земля (Kronland) або коронний край – адміністративно-територіальна одиниця під патронатом цісаря, від імені якого діяв правитель землі (Landeshauptmann) або губернатор (Statthalter).

⁴ Protocoll, 14 Februar 1852. 12 s. Рукопис німецькою мовою // Приватний архів Т. Мазепи.

⁵ Gazeta Lwowska. 1852. 24 marca.

⁶ З 1849 року в «королівстві Галичини і Лодомерії», як і в інших провінціях Австрійської імперії, було встановлене Намісництво. Першим галицьким намісником був Вацлав Залеський (Вацлав з Олеська), який 1833 року опублікував збірку «Pieśni polskie i ruskie ludu galicyjskiego».

⁷ Лист К. Гепфлінгена від 4 липня 1852 року. 13/m.v, 8 с. Рукопис німецькою мовою // Приватний архів Т. Мазепи.

18 червня 1852 року відбулися збори музикантів та аматорів¹, які подали чорновий проект доповнень до статуту німецькою та польською мовами. Його односторонньо прийняли за основу та постановили провести генеральні збори реорганізованого Товариства. У листі графа А. Голуховського до Гепфлінгена з 23 листопада 1852 року повідомляється, що Міністерство внутрішніх справ в узгодженні з ц.к. Міністерством освіти на підставі рішення № 26791 з січня цього року затвердило новий статут Товариства з відповідними доповненнями². У листі від 3 грудня 1852 року Протектор Товариства заявив³, що на даний момент не існує жодних перешкод, аби опублікувати Статут, та «<...> наказав <...> декретом № 7142 від 3 грудня 1852 року затвердити об'єднання та заснування музичної консерваторії як крайової інституції [підкреслення мої – Т.М.]»⁴. Вже у першому параграфі Статуту як офіційного документу, що був надрукований 1853 року, проголошується: «Товариство поширення музики в Галичині («Das Verein zur Beförderung der Tonkunst in Galizien»):

1/ через утворення навчального закладу, що називається Консерваторією, вдосконалити якнайліпше – наскільки це можливо – органістів, співаків, співачок, майстерних членів оркестру, а при наявності особливих здібностей – виконавців сольної музики (концертантів);

2/ через високоякісні музичні продукції піднімати й плекати зацікавлення мистецтвом, а при цьому організувати прилюдні сумісні виступи (ансамблі) та поодинокі пописи (тобто публічні виступи – Т.М.) учнів»⁵.

Перший підпункт кардинально відрізнявся від подібного параграфу 22 Статуту 1838 року. Він ставив головним завданням Товариства утворення музичного навчального закладу вищого типу. І ця мета невдовзі була досягнута. Наприкінці 1853 року була заснована консерваторія, історичним спадкоємцем якої є теперішня Львівська національна музична академія ім. М. В. Лисенка. Перші роки існування Консерваторії були не надто вдалим через недосконалість відповідних навчальних планів, слабкість керівництва та кадрів педагогів і учнів⁶ (їх називали за французьким зразком «елевами»). Однак консерваторія була створена і розпочала свою діяльність, що тривала до 1939 року. Потім вона була реорганізована та об'єднана з іншими музичними навчальними закладами.

Серед знаних музикантів, які навчалися в Консерваторії ГМТ протягом 1853-1939 років, були композитори: Станіслав Бурса (Stanisław Bursa), Болеслав Валлек-Валєвський (Bolesław Wallek-Walewski), Владислав Вшелячинський (Władysław Wszelaczyński), Анна Клехньовська-Сас (Anna Klechniowska-Sas), Адам Мітша (Adam

¹ Protocoll, 18 Juni 1852. 2 s. Рукопис німецькою мовою // Приватний архів Т. Мазепи.

² Лист А. Голуховського від 23 листопада 1852 року. 6571/S, 2 с. Рукопис німецькою мовою // Приватний архів Т. Мазепи.

³ Лист А. Голуховського від 3 грудня 1852 року. 7142/S, 1 с. Рукопис німецькою мовою // Приватний архів Т. Мазепи.

⁴ Gazeta Lwowska. 1853. 11 stycznia.

⁵ Statuten des Vereins zur Beförderung der Tonkunst in Galizien. Welcher von Sr. Apost. Majestä mit a. h. Entschließung vom 14ten August 1838 genehmigt, und in Folge Dekretes des h. Ministeriums des Unterrichts vom 8 November 1851 Z. 11037 reorganisiert wurde / Ustawy Towarzystwa Wykształcenia Muzyki w Galicyi, które przez Jego ces. król. Apostol. Mość najwyższym postanowieniem z 14 Sierpnia 1838 zezwolone, i w skutek dekretu wysokiego ministerstwa nauk z 8 Listopada 1851, L. 11037 zreorganozowane zostało. Lemberg : gedruckt bei P. Piller ind Sohn, 1853. S. 3.

⁶ До 1939 року тих, хто навчався у музичних навчальних закладах, називали учнями. Студентами чи «академіками» були ті, хто навчався у державних університетах, академіях, політехніці тощо.

Mitscha), Юзеф Лерер (Józef Lehrer), Станіслав Невядомський (Stanisław Niewiadomski), Юзеф Нікоровіч (Józef Nikorowicz), Денис Січинський, Мечислав і Адам Солтиси (Mieczysław i Adam Sołtys), Тадеуш Шеліговський (Tadeusz Szeligowski); музикознавці: Северин Барбаг (Seweryn Barbag), Гелена Віндакевич-Рогальська (Helena Winda-kiewicz-Rogalska), Зоф'я Лісса (Zofia Lissa), Стефанія Лобачевська (Stefania Łobazewka), Ієронім Файхт (Hieronim Feicht), Здзіслав Яхімецький (Zdzisław Jachimecki); диригенти: Данте Барановський (Dante Baranowski), Станіслав Баранський (Stanisław Barański), Адам Должицький (Adam Dołżycki), Тадеуш Серединський (Tadeusz Sere-dyński), Францішек Сломковський (Franciszek Słomkowski), Тадеуш Сигетинський (Tadeusz Sygetyński); співаки: Ірена Богусс-Геллерова (Irena Bohuss-Hellerowa), Ванда Гендріх (Wanda Hendrich), Адам Дідур (Adam Didur), Яніна Королевич-Вайдова (Janina Korolewicz-Wajdowa), Соломія Крушельницька, Миколай Левицький, Модест Менцінський, Юзеф Манн (Józef Mann), Марія Мокшицька (Maria Mokszycka), Зигмунт Моссочи (Zygmunt Mossoczy), Олександр Мишуга, Зоф'я Федичковська (Zofia Fedyczkowska); піаністи: Стефан Ашкеназі (Stefan Aszkenazy), Мечислав Горшовський (Mieczysław Gorszowski), Ярослав Зелінський (Jarosław Zeliński), Рауль Кочальський (Raul Kaczalski), Тадеуш Маєрський (Tadeusz Majerski), Леопольд Мінцер (Leopold Muncer), Гелена Оттавова (Helena Ottawowa), Мауриці Розенталь (Maurycy Rozethal), Альберт Тадлевський (Albert Tadlewski), Тарас Шухевич; скрипалі: Броніслав Гімпель (Bronisław Gimpel), Кароль Козловський (Karol Kozłowski), Роберт Позельт (Robert Pozelt), Юліян Пуліковський (Julian Pulikowski), Едвард Статкевич (Edward Statkiewicz), Юзеф Сватонь (Józef Swatoń); віолончелісти: Дезидерій Данчовський (Dezyderiusz Danczowski), Роман Пуліковський (Roman Pulikowski); органісти: Валенти Адамчак (Walenty Adamczak), Юзеф Рубінгер (Józef Rubinger), Валеріян Стись (Walerian Styś), Рудольф Шварц (Rudolf Schwarz) та ін.

Таким чином, розквіт музичної культури у Львові протягом другої половини ХІХ – першої третини ХХ століття не є випадковим: лише при такій інфраструктурі музичного життя, в якій професійні виконавці, численні музично-освітні заклади взаємодіяли з масовим аматорським рухом, могла повноцінно формуватись національна композиторська школа, точніше різні національні композиторські школи. Тож вищою метою товариств було заснування консерваторій. А вже із вищезгаданих професійних музичних навчальних закладів значна частина була заснована саме завдяки активності й амбітним планам місцевих музичних товариств за підтримки впливових меценатів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ І ДЖЕРЕЛ

1. Галицьке Намісництво, м. Львів (1772–1921) // Центральний Державний Історичний Архів України у Львові (ЦДІАУЛ). Ф. 146. Оп. 66. Спр. 1424. С. 112.
2. Жишкович М. Освітньо-педагогічні аспекти розвитку вокального мистецтва Львова (друга половина ХІХ – перша половина ХХ ст.) : монографія. Львів : Сполом, 2012. 256 с.
3. Карп'як А. Флейта в консерваторії Галицького Музичного Товариства та в інших вищих музичних закладах Львова у період 1854–1939 рр. // Наукові записки Тернопільського держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Тернопіль, 2000. № 1 (4). С. 95–100.
4. Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво у Львові / Статті. Рецензії. Матеріали. Тернопіль : СМП Астон, 2001. 400 с.

5. Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури XIX–XX ст. Тернопіль : Астор, 2000. 339 с.
6. Лист А. Голуховського від 3 грудня 1852 року. 7142/S, 1 с. Рукопис німецькою мовою // Приватний архів Т. Мазепи.
7. Лист А. Голуховського від 23 листопада 1852 року. 6571/S, 2 с. Рукопис німецькою мовою // Приватний архів Т. Мазепи.
8. Лист К. Гепфлінгена від 4 липня 1852 року. 13/m.v, 8 с. Рукопис німецькою мовою // Приватний архів Т. Мазепи.
9. Мазепа Л. Причинки до історії музичної освіти в Східній Галичині // *Musica Galiciana: Матеріали другої міжнародної конференції «Музична культура Галичини в контексті польсько-українських взаємин»*. Івано-Франківськ, 1999. С. 91–103.
10. Мазепа Л., Мазепа Т. Шлях до Музичної Академії у Львові. У 2-х т. Львів : СПОЛОМ, 2003. Т. 1. 288 с.
11. Мазепа Т. Професійна підготовка вокалістів у Львові в період XIX–XX ст. // *Sacrum i profanum w kulturze / наукова редакція Г. Гжибек, Т. Дубровний*. Львів-Rzeszów, 2016. Т. 1. С. 41–52.
12. *Dodatek nadzwyczajny // Gazeta Lwowska*. 1839. 8 stycznia.
13. *Dziennik Literacki*. Lwów, 1852. 28 lutego. S. 72.
14. *Gazeta Lwowska*. 1841. 28 września.
15. *Gazeta Lwowska*. 1852. 24 marca.
16. *Gazeta Lwowska*. 1853. 11 stycznia.
17. Hummel W. A. *Mozarts Söhne. Bärenreiter*, 1956. 383 p.
18. *Leseblätte*. Lemberg, 1841. № 68. 17 Juni.
19. *Leseblätter*. Lemberg, 1841. № 111. 28 September.
20. Mazepa L. *Towarzystwo św. Cecylii we Lwowie (1826–1829) // Musica Galiciana. Kultura muzyczna Galicji w kontekście stosunków polsko-ukraińskich (od doby piastowsko-książęcej do roku 1945) / pod red. Leszka Mazepy*. Rzeszów : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 1999. Т. III. S. 105–126.
21. Mazepa T., Mazepa L. *Szkice z dziejów wokalistyki we Lwowie*. Wrocław : Polskie Stowarzyszenie Pedagogów śpiewu Akademia muzyczna im. Karola Lipińskiego, 2008. 296 s.
22. *Mnemosyne*. Lemberg, 1839. № 84, 19 October.
23. *Mnemosyne*. Lemberg, 1839. № 93. 19 November.
24. Mozart F. X. W. *Reisetagebuch 1819–1821 / Herausgegeben und kommentiert von Rudolph Angermüller*. Verlag K.H. Bock, Bad Honnef: Bock, 1994. 366 s.
25. *Nissen von G. N. Biographie W.A. Mozarts*. Leipzig, 1828. 1406 s.
26. *Protocoll*, 14 Februar 1852. 12 с. Рукопис німецькою мовою // Приватний архів Т. Мазепи.
27. *Protocoll*, 18 Juni 1852. 2 с. Рукопис німецькою мовою // Приватний архів Т. Мазепи.
28. *Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1844*. Lemberg: Franz Piller & Comp., 1845. S. 470–471.
29. *Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1845*. Lemberg: Franz Piller & Comp., 1846. S. 487–488.
30. *Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1846*. Lemberg: Franz Piller & Comp., 1847. S. 496–497.
31. *Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1847*. Lemberg: Franz Piller & Comp., 1848. S. 505–506.
32. *Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1848*. Lemberg: Franz Piller & Comp., 1849. S. 576–577.

33. Schematismus der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1840. Unterrichts und Bildungs Anstalten. Lemberg: Franz Piller & Comp, 1841. S. 444–445.
34. Schematismus der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1841. Unterrichts und Bildungs Anstalten. Lemberg: Franz Piller & Comp., 1842. S. 452–453.
35. Schematismus der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1842. Unterrichts und Bildungs Anstalten. Lemberg: Franz Piller & Comp., 1843. S. 443.
36. Schematismus der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1843. Unterrichts und Bildungs Anstalten. Lemberg: Franz Piller & Comp., 1844. S. 455.
37. Sprawozdanie komisji budżetowej nad podaniem Dyrekcyi galicyjskiego Towarzystwa muzycznego o udzielenie stałej rocznej subwencyi z funduszów krajowych (16 marca, 1866). Lwów, 1866. 5 s.
38. Statuten des Vereins zur Beförderung der Tonkunst in Galizien / Ustawy Towarzystwa Wykształcenia Muzyki w Galicyi. Lemberg : P. Piller und Sohn, 1853. 10 s.
39. Ustawy Towarzystwa Muzycznego we Lwowie uchwalonego najwyższem postanowieniem Najjaśniejszego Pana z dnia 24 Sierpnia r. 1838. do Nru 21119/1537. Lwów : P. Piller, 1838. 8 s.
40. Verzeichniß sämtlicher Mitglieder des Vereins zur Beförderung der Tonkunst in Galizien im Jahre 1855. V.Z. 131 ex 1854, 17 c. Рукопис німецькою мовою // Приватний архів Т. Мазепи.

REFERENCES

1. Halytske Namisnytstvo, m. Lviv (1772–1921) [Galician Provincial Council, Lviv (1772–1921)]. Centralnyj Derzhavnyj Istorychnyj Arhiv Ukrainy u Lvovi. F. 146. Op. 66. Spr. 1424. P. 112.
2. Zhyshkovych, M. (2012). Osvitno-pedagogichni aspekty rozvytku vokalnogo mystectva Lvova (druga polovyna XIX – persha polovyna XX st.) [Educational and pedagogical aspects of the development of the vocal culture of Lviv (second half of the XIX – the first half of the XX century)]: monografiya. LNMA im. M.V. Lysenka. Lviv : Spolom, 256 p.
3. Karpyak, A. (2000). Flejta v konservatoriyi Galyckogo Muzychnogo Tovarystva ta v inshyh vyshhyh muzychnyh zakladah Lvova u period 1854–1939 rr. [Flute at the Conservatory of the Galician Music Society and in other higher musical establishments of Lviv in the period 1854–1939] // Naukovi zapysky Ternopil'skogo derzhavnogo pedagogichnogo universytetu im. V. Gnatyuka. № 1 (4). Ternopil, 95–100.
4. Kashkadamova, N. (2001). Fortepianne mystectvo u Lvovi. Stati. Recenziyi. Materialy [Piano Art in Lviv. Articles. Reviews. Materials]. Ternopil : SMP Aston, 400.
5. Kyuanovska, L. (2000). Stylyova evolyuciya galyckoyi muzychnoyi kultury` XIX–XX st. [Style evolution of the Galician musical culture of the XIX–XX centuries]. Ternopil : Astor, 339.
6. Lyst, A. Goluhovskogo vid 3 grudnya 1852 roku. 7142/S. Rukopis nimetskoyu movoyu [Letter by A. Golukhovsky of December 3, 1852. 7142/S. Manuscript in German]. Pryvatnyj arhiv T. Mazepy, 1.
7. Lyst, A. Goluhovskogo vid 23 lystopada 1852 roku. 6571/S. Rukopis nimetskoyu movoyu [Letter by A. Golukhovsky of December 3, 1852. 6571/S. Manuscript in German]. Pryvatnyj arhiv T. Mazepy, 2.
8. Lyst, K. Gepflingena vid 4 lypnia 1852 roku. 13/m.v. Rukopis nimetskoyu movoyu [Letter by K. Gepflingen of July 4, 1852. 13 / m.v. Manuscript in German]. Pryvatnyj arhiv T. Mazepy, 8.
9. Mazepa, L. (1999). Prychynky do istoriyi muzychnoyi osvity v Shidnij Galychyni [Cause to the history of musical education in Eastern Galicia] // Musica Galiciana: Materialy

drugoyi mizhnarodnoyi konferenciyi «Muzychna kultura Galychyny v konteksti polsko-ukrayinskykh vzayemyn». Ivano-Frankivsk, 91–103.

10. Mazepa, L., Mazepa, T. (2003). Shlyah do Muzychnoyi Akademiyi u Lvovi. U 2-h t. [The Way to the Music Academy in Lviv. In 2 Vol.]. T. 1. Lviv : SPOLOM, 288.

11. Mazepa, T. (2016). Profesijna pidgotovka vokalistiv u Lvovi v period XIX–XX st. [Professional training of vocalists in Lviv during the XIX–XX centuries] // Sacrum i profanum v kulturi / naukova redakciya G. Gzhybek, T. Dubrovnyj. Lviv–Rzeszów, 41–52.

12. (1839). Dodatek nadzwyczajny [Extraordinary allowance]. Gazeta Lwowska, 8 January.

13. (1852). Dziennik Literacki [Literary Journal]. 28 February, 72.

14. (1841). Gazeta Lwowska [Lviv Newspaper]. 28 September.

15. (1852). Gazeta Lwowska. [Lviv Newspaper]. 24 March.

16. (1853). Gazeta Lwowska [Lviv Newspaper]. 11 January.

17. Hummel, W. A. (1956). Mozarts Söhne [Mozart's sons]. Bärenreiter, 383.

18. (1841). Leseblätte [Reading leaves], 68, 17 Juni.

19. (1841). Leseblätter [Reading leaves], 111, 28 September.

20. Mazepa, L. (1999). Towarzystwo św. Cecylii we Lwowie (1826–1829) [Society St. Cecilia in Lviv (1826–1829)] // Musica Galiciana. Kultura muzyczna Galicji w kontekście stosunków polsko-ukraińskich (od doby piastowsko-książęcej do roku 1945) / pod red. Leszka Mazepy. T. III. Rzeszów : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 105–126.

21. Mazepa, T., Mazepa, L. (2008). Szkice z dziejów wokalistyki we Lwowie [Sketches from the history of vocal music in Lviv]. Wrocław : Polskie Stowarzyszenie Pedagogów śpiewu Akademia muzyczna im. Karola Lipińskiego, 296.

22. (1839). Mnemosyne, 84, 19 October.

23. (1839). Mnemosyne, 93, 19 November.

24. Mozart, F. X. W. (1994). Reisetagebuch 1819–1821 [Mozart F. X. W. Travel Diary 1819–1821]. Herausgegeben und kommentiert von Rudolph Angermüller. Verlag K.H. Bock, Bad Honnef: Bock, 366.

25. Nissen, G. N. (1828). Biographie W. A. Mozarts [Biography of W. A. Mozart]. Leipzig, 1406.

26. (1852). Protocoll (14 Februar). Rukopis nimetskoyu movoyu [Protocol, February 14. Manuscript in German]. Pryvatnyj arhiv T. Mazepy, 12.

27. (1852). Protocoll (18 Juni). Rukopis nimetskoyu movoyu [Protocol, 18 Juni 1852. Manuscript in German]. Pryvatnyj arhiv T. Mazepy, 2.

28. (1845). Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1844. [Provincial Handbook of the Kingdom of Galicia and Lodomerien for the year 1844]. Lemberg : Franz Piller & Comp., 470–471.

29. (1846). Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1845 [Provincial Handbook of the Kingdom of Galicia and Lodomerien for the year 1845]. Lemberg : Franz Piller & Comp., 487–488.

30. (1847). Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1846 [Provincial Handbook of the Kingdom of Galicia and Lodomerien for the year 1846]. Lemberg : Franz Piller & Comp., 496–497.

31. (1848). Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1847 [Provincial Handbook of the Kingdom of Galicia and Lodomerien for the year 1847]. Lemberg: Franz Piller & Comp., 505–506.

32. (1849). Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1848 [Provincial Handbook of the Kingdom of Galicia and Lodomerien for the year 1848]. Lemberg : Franz Piller & Comp., 576–577.

33.(1841). Schematismus der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1840. Unterrichts und Bildungs Anstalten [Schematism of the Kingdoms of Galicia and Lodomerien for the year 1840. Teaching and education institutions]. Lemberg : Franz Piller & Comp, 444–445.

34.(1842). Schematismus der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1841. Unterrichts und Bildungs Anstalten [Schematism of the Kingdoms of Galicia and Lodomerien for the year 1841. Teaching and education institutions]. Lemberg : Franz Piller & Comp., 452–453.

35.(1843). Schematismus der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1842. Unterrichts und Bildungs Anstalten [Schematism of the Kingdoms of Galicia and Lodomerien for the year 1842. Teaching and education institutions]. Lemberg: Franz Piller & Comp., 443.

36.(1844). Schematismus der Königreiche Galizien und Lodomerien für das Jahr 1843. Unterrichts und Bildungs Anstalten [Schematism of the Kingdoms of Galicia and Lodomerien for the year 1843. Teaching and education institutions]. Lemberg: Franz Piller & Comp., 455.

37.(1866). Sprawozdanie komisji budżetowej nad podaniem Dyrekcyi galicyjskiego Towarzystwa muzycznego o udzielenie stałej rocznej subwencyi z funduszów krajowych (16. marca, 1866) [The Budget Committee's report on the nomination of a permanent annual subsidy from the National Funds to the Galician Music Society (March 16, 1866)]. Lwów, 5.

38.(1853). Statuten des Vereins zur Beförderung der Tonkunst in Galizien. / Ustawy Towarzystwa Wykształcenia Muzyki w Galicyi [Statutes of the Association for the Promotion of Sound Art in Galicia. Lemberg : P. Piller und Sohn, 10.

39.(1838). Ustawy Towarzystwa Muzycznego we Lwowie uchwalonego najwyższem postanowieniem Najjaśniejszego Pana z dnia 24. Sierpnia r. 1838. do Nru 21119/ 1537 [Statutes of the Music Association of Lemberg, promulgated by S. MAJESTY according to the High Chancery Decree of August 25, 1838, No. 21119/1537]. Lwów : P. Piller, 8.

40.Verzeichniß sämtlicher Mitglieder des Vereins zur Beförderung der Tonkunst in Galizien im Jahre 1855. V.Z. 131 ex 1854. Rukopys nimeckoju movoju [List of all the members of the Association for the Promotion of Sound in Galicia in 1855. V.Z. 131 ex 1854. Manuscript in German]. Pryvatnyj arhiv T. Mazepu, 17.

Мазепа Т. Л. Исторические предпосылки возникновения Консерватории Галицкого Музыкального Общества во Львове. Высвечивается начальный, «доконсерваторский» этап развития профессионального музыкального образования во Львове, который привел к основанию консерватории Галицкого Музыкального Общества. Львов как один из значительных культурных центров активно участвовал в процессе профессионализации музыкального образования. Хотя сама консерватория была открыта в 1853 году, предварительные усилия для того, чтобы музыкальное образование в городе сосредоточилось в этом институте, делались значительно раньше. Попытки основания первой образовательной институции относятся к Ф. К. В. Моцарту, который в 1826 году основал во Львове Институт Пения (Gesang-Institut) при Обществе Святой Сесилии. Хотя Институт и Общество просуществовали лишь неполных три года – до 1829 года, однако они стали предшественниками следующих музыкальных институтов и сообществ, которые были основаны в столице Галиции. Установлено, что спустя год после основания в 1838 году Галицкого Музыкального Общества (ГМО) во Львове была открыта музыкальная школа (Музыкальный Институт) с различными отделениями (классами): скрипки, пения, духовых инструментов, виолончели, контрабаса. Среди педагогов школы первого десятилетия видим представителей разных национальностей и разного уровня профессиональной подготовки. Дана характеристика первого успешного периода развития музыкальной школы ГМО до 1848 года, когда в связи с событиями

«весны народов» было сожжено здание «старого театра» во Львове, а с ней большая часть драгоценной нотной библиотеки, архив, инструменты ГМО. Сложная политическая ситуация почти на четыре года приостановила деятельность Музыкального Общества. В 1851 году деятельность Общества восстановлено, и решено образовать Консерваторию, для чего был написан соответствующий учебный план и внесены изменения в Уставе Общества. В конце 1853 года Консерватория начала свою деятельность, продолжавшуюся до 1939 года. Историческим наследником Консерватории Галицкого Музыкального Общества является нынешняя Львовская национальная музыкальная академия им. Н. В. Лысенко.

Ключевые слова: музыкальное образование, Галицкое Музыкальное Общество, консерватория Галицкого Музыкального Общества, педагог, Львов.

Mazepa T. Historical preconditions of creation of the conservatory of galician music society in Lviv. The article describes initial, «pre-conservatory» stage in the development of professional musical education in Lviv, which led to the establishment of the Conservatory of the Galician Musical Society. Lviv as one of the important cultural centers had actively joined the process of professionalization of musical education. Although the Conservatory itself was opened in the capital of Galicia in 1853, prior efforts to concentrate the city music education in proper institution were made much earlier. Attempts to create the first educational institution belong to F. K. V. Mozart, who founded the Gesang-Institut in Lviv under the Society of Saint Cecilia in 1826. Although the Institute and the Society lasted only incompletely three years – until 1829, they became predecessors of the following musical institutions that were soon founded in the capital of Galicia. It was established that one year after the founding of the Galician Music Society (GMT) in 1838, a musical school (Musical Institute) was opened in Lviv with different departments (classes): violin, singing, wind instruments, cello, double bass. Among the teachers of the school of the first decade we see representatives of different nationalities and different levels of professional training. The first, successful period of the development of the music school of the GMT was characterized by 1848, when in connection with the stormy events of the "spring of peoples" the building of the "old theater" in Lviv was burned down, as well as the most part of precious musical library, archive, instruments of the GMT. The difficult political situation has suspended the Society for almost four years. In 1851, the activity of the Society was restored and it was decided to create a Conservatory, for which the corresponding curriculum was worked out and the charter of the partnership changed. At the end of 1853, the Conservatory began its activities, which lasted until 1939. The historical heir to the Conservatory of the Galician Music Society is the present Lviv National Musical Academy named after M V. Lysenko.

Keywords: musical education, Galician Music Society, Conservatory of the Galician Music Society, teacher, Lviv.

Стаття надійшла до редакції 23.09.2017 р.